



TOIMINTASUUNNITELMA 2021



Toimihenkilöjärjestöjen
Sivistysliitto

Visio ja perustehtävä

Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliiton ja sen ylläpitämän TJS Opintokeskuksen perustehtävä on tukea toimihenkilöjärjestöjen sivistyksellisiä ja koulutuksellisia tavoitteita. Tavoitteena on olla strategian mukaisesti asiantunteva ja uudistava yhdistystoiminnan ja edunvalvonnan kehittämiskumppani jäsenjärjestöjä koskevissa muutoksissa, joista keskeisimpiä ovat ammattiyhdistysten vetovoiman heikkeneminen, digitalisaatio ja uusien sukupolvien muuttuvat toimintamallit, työn tekemisen muotojen muuttuminen, kestävä kehitys ja työhyvinvoinnin korostuminen.

Vuoden 2018 aikana vietettiin Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliiton 40-vuotisjuhlaa. Juhlavuoden teemaksi valittiin tulevaisuus ja sitä edustamaan tunnuslause: 40 vuotta tästä eteenpäin. Vuoden 2019 marraskuussa edustajakokous päätti aloittaa strategiaprosessin tunnuslauseella ”Seuraavat 40 vuotta”. Se on ollut kattava prosessi, jossa on analysoitu Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliiton ja TJS Opintokeskuksen toiminta ja tarjonta suhteessa ylläpitolupaun, sääntöihin sekä olemassa olevaan strategiaan. Hankkeessa selvitettiin vuoden 2020 aikana omistajatahojen ja niiden jäsenliittojen koulutus- ja järjestötoiminnan tarpeet sivistysliitolle ja Opintokeskukselle. Hankkeen tulosten perusteella on tehty tarvittavat päätökset, ja niitä jalkautetaan vuoden 2021 aikana.

Lähiopetuksen rinnalle tuotetaan huomattavasti enemmän verkkokoulutuksia esimerkiksi yhdistystoiminnasta, viestinnästä, työhyvinvoinnista, verkkopedagogiikasta. Lisäksi kartoitetaan ja esitellään yhdistystoimintaa tukevia sähköisiä välineitä verkkokokousten ja -palvelujen järjestämiseen.

Perustehtävässä onnistuminen vaatii henkilöstön osaamisen jatkuvaa kehittämistä. Sitä tehdään niin oppilaitosyhteistyön, ulkopuolisten koulutusten, keskinäisen vertaistuen, jäsenjärjestöjen kuulemisen kuin jokaisen henkilöstön jäsenen henkilökohtaisten oppimistavoitteidenkin avulla. TJS Opintokeskus huolehtii myös henkilöstönsä työhyvinvoinnista säännöllisen työtilanteen seuraamisen, yhteisten työhyvinvointipäivien ja asianmukaisen työterveyshuollon keinoin.

Elinikäisen oppimisen tukeminen

Vuoden 2021 aikana TJS Opintokeskus tuottaa liittojen kehittämiskumppanina uudenlaisten toimintamallien luonnoksia nykyisen sukupolven ay-toimintaa varten. Tarjoamme mm. digitaalista osaamista yhdistyskentän ja jäsenhankkijoiden käyttöön.

TJS Opintokeskuksen koulutuksissa henkilöstön edustajat (mm. luottamusmiehet ja -valtuutetut sekä työsuojeluvalluutetut) saavat vaikuttamistehtävänsä ja paikallisiin neuvotteluihin vankan osaamispohjan ja rohkeutta puuttua työpaikan epäkohtiin sekä innostusta kehittää työpaikan käytäntöjä.

Tarjoamme koulutuksia, joissa on erilaisten pedagogisten menetelmien avulla mahdollisuus jakaa luottamuksellisesti henkilöstön edustajan tehtävään liittyviä hyviä tai huonoja toimintatapoja ja oppia toimimaan haastavissa tilanteissa. Tuemme henkilöstön edustajien vuorovaikutusosaamista ja viestinnällisiä taitoja sekä valmiuksia olla yhteydessä edustettaviin ja työnantajaan. Koulutuksissa selkiytyy henkilöstön edustajien tehtäväkuva ja työnantajan velvoitteet. He saavat myös vertaistukea muilta osallistujilta, mikä tukee heidän jaksamistaan ja halua jatkaa luottamustoimissaan.

Lisäksi tarjoamme henkilöstön edustajille työhyvinvoinnin kehittämisen välineitä ja niiden käytön opastamista. Näiden välineiden avulla henkilöstö saadaan entistä paremmin mukaan työpaikan työolojen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen. Edelleenkin pidämme yllä henkilöstön edustajille tarkoitettua Reilu Peli verkostoa, josta he voivat löytää tietoa ja osaamista akuuteissa työpaikan tilanteissa. Verkostolle on tarkoitus tarjota vuoden 2021 aikana 2-4 osallistujilleen maksutonta verkkoseminaaria.

Liittojen henkilöstöä tuemme heidän tarpeittensa mukaan niin lähi- kuin etäkoulutusten tarvekartoituksissa, pedagogissa ratkaisuisissa, sisällön tuotannossa, reflektoinneissa, arvioinneissa. Lisäksi välitämme työelämän tutkimustietoa järjestämällä asiantuntijaluentoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on usean vuoden ajan antanut työttömien ja työttömyysuhan alaisten ihmisten kouluttamiseen opintotukirahoitusta, mikä on auttanut koulutusten järjestämisen lisäksi rakentamaan koulutusverkostoja eri puolille Suomea. Tätä työtä jatketaan.

Hakeva toiminta

TJS Opintokeskus tukee yhteistyökumppaneitaan niiden toiminnan tavoitteiden ja toimintatapojen uudistamisessa siten, että ne vastaavat kestäväällä tavalla työelämän ja yhteiskunnan muutospaineisiin. TJS Opintokeskus rakentaa jäsenhallinnan tukemiseksi koulutuskokonaisuuden, jota tarjotaan niin liittojen korkeimmalle johdolle kuin strategisten päätösten käytännön toimeenpanijoille, asiantuntijoille. Tuemme liittoja jäsenaktiivien rohkaisemisessa erilaisiin luottamustehtäviin ja kokoamme kiinnostuneiden liittojen kanssa uudenlaisia tapoja mahdollisten asiakasryhmien tunnistamiseen.

Hakevan toiminnan taustatukena on historiahanke, jossa vuoden 2021 aikana tuotetaan liitoille tutkimustietoon pohjautuvaa muutos- ja tulevaisuuskyvykkyyttä lisäävää toimintaa, koulutusta ja kehittämishankkeita. Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliitto haluaa toimia liittojen "tulevaisuustalona" ja yhteiskehittämisen areenan tarjoajana hakevassa toiminnassa.

Erityisesti hanketoiminnassa paneudutaan ajankohtaisiin aiheisiin työelämän muutoksen vuoksi muissa kuin kokoaikaisessa toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työskentelevien tukemiseksi. Hankkeita kootaan tarjolla olevien rahoitusmahdollisuuksien sekä yhteistyökumppanien toiveiden ja tarpeiden pohjalta. Hanketoiminnan tavoitteena on tuottaa TJS Opintokeskukselle – ja sen kautta

yhteistyökumppaneille – työelämän kehittymisestä uutta tietoa, osaamista ja näiden pohjalta uusia koulutuksia ja muita tuotteita.

Kansalaisyhteiskunnan tukeminen, kansainvälisyys ja kulttuurityö

TJS Opintokeskus tarjoaa innostavaa ja monipuolista koulutusta yhdistysten puheenjohtajille, jäsenhankkijoille, taloudenhoitajille ja muille hallitusten jäsenille. Tavoitteena on antaa keinoja ja rohkeutta toimintojen kehittämiseen ja ajankohtaisten haasteiden ratkaisemiseen paikallisesti sekä lisätä yhteisöllisyyttä niin yhdistyksen sisällä kuin yhdistysten välilläkin. Rakennamme liittojen kanssa paikallistoiminnan verkostoja eri alojen ay-toimijoihin vertaistuen ja vaikuttamisen vahvistamiseksi. Jäsenjärjestöjen tarpeiden mukaan tilaisuuksia siirretään myös verkossa toteutettaviksi. Tarjoamme myös liittojen kautta tilattavaksi ajankohtaisia jäsenkoulutuksia, jotka jatkavat paikallisjärjestöjen kehittämisen ja työhyvinvointi teemoja. Näiden kohtaamisten tarkoitus on vahvistaa jäsenten voimaantumista, järjestäytymisen perusteita ja työelämätaitoja sekä työelämään vaikuttamista, mikä koskee erityisesti nuoria jäseniä.

Järjestöille on edelleen tarjolla valtuuston/edustajiston sekä hallituksen perehdytykseen ja yhteistyön toimivuuteen koulutusta. Lisäksi toteutamme tarvittaessa järjestöjen päättäjille suunnattuja kyselypalveluja, joiden avulla haetaan entistä toimivampaa päättäjien välistä yhteistyötä ja päätöksentekokykyä.

TJS Opintokeskus tarjoaa jatkossakin järjestöjen asiantuntijoille sovitteluosaamista vapaaehtoisten välisten ristiriitojen selvittelyyn. Järjestöt voivat tilata opintokeskuksesta myös sovittelupalveluja vapaaehtoistoimijoiden yhteistyön tukemiseksi.

TJS Opintokeskus jatkaa Akavan ja STTK:n edustajana toimihenkilöjärjestöille sopivien koulutussisältöjen tarjonnan edistämistä ETUI:ssa osallistumalla koulutuskokoukseen ja koulutusten suunnittelemiseen yhdessä suomalaisten ja eurooppalaisten keskusjärjestöjen kanssa. Lisäksi vaikutetaan ETUI:n koulutustarjontaan pohjoismaisen yhteistyöverkoston ja ETUI:n pedagogisen komitean suomalaisjäsenen kautta. ETUI-koulutusten tiedotusta jatketaan ja kehitetään edelleen.

Oppilaitosyhteistyö

Oppilaitosyhteistyön tarkoituksena on tuottaa koulutusten ja ay-toiminnan kehittämiseen liittyvää tietoa jäsenjärjestöjen tarpeisiin ay-toiminnan uudistamiseksi ja auttaa samalla levittämään tietoa ay-toiminnan merkityksestä muihin oppilaitoksiin.

TJS Opintokeskus osallistuu aktiivisesti Opintokeskukset ry:n toimintaan kehittääkseen muiden opintokeskusten ja vapaan sivistystyön oppilaitosten kanssa uusia toimintatapoja ja vapaan sivistystyön pedagogiikkaa sekä saadakseen ja tarjotakseen vertaistukea kansalaisyhteiskunnan muutosten ennakoimiseksi ja digitalisaation haasteisiin vastaamiseksi.

Humanistinen ammattikorkeakoulu Humak on aloittanut työelämäkehittäjäsuuntautumisvaihtoehdon yhteisöpedagogien koulutusohjelmassa. Tämä suuntautumisvaihtoehto on luonteva jatko-opintopolku luottamusmiehille ja muille Akavan ja STTK:n henkilöstön edustajina toimiville. Tutkintomahdollisuus avaa henkilöstön edustajalle ja muille aktiivisille kouluttautujille uusia uramahdollisuuksia. Lisäksi se tarjoaa keinon hankkia lisää ja laajempaa osaamista, jota tarvitaan, kun työpaikat eriytyvät ja pirstaloituvat.

Yhteistyö aloitetaan TJS Opintokeskuksen järjestämällä työn tekemisen ja teettämisen muuttuvien muotojen verkkoluentosarjalla, johon yhdistetään Humak-yhteistyö siten, että työelämäkehittäjä tutkintoon opintopisteitä keräävät opiskelijat kirjoittavat sarjan ja kirjallisuuden pohjalta blogin siitä, miten ay-liike voisi toiminnassaan huomioida työelämän muutoksia.

TJS Opintokeskuksen ja Humakin yhteistyössä Vapaan sivistystyön oppilaitoksen koulutusten lähestyttävyyden ja vapaus täydentyy tutkintotavoitteiseen opiskeluun ja tämä tukee työn ohessa tapahtuvaa jatkuvaa oppimista. Opiskelijoiden opinnot TJS Opintokeskuksessa tai Aktiivi-Instituutissa voivat olla heidän itsensä, liittonsa tai työnantajansa rahoittamia ja liittojen järjestämät luottamusmieskoulutukset voivat olla osa Humakin johtavaa avoimen väylää. Vuoden 2021 aikana käynnistetään ensimmäiset pilottiryhmät.

Oma henkilöstö

TJS Opintokeskus huolehtii henkilöstönsä osaamisesta niin, että se vastaa ammattijärjestötyön jatkuviin uudistumisen tarpeisiin. Vuoden 2021 aikana selvitetään henkilöstön jäsenten osaamistarpeita uuden strategian tavoitteiden pohjalta.

Henkilöstön yhteisiä kaksipäiväisiä työhyvinvointi- ja kehittämispäiviä pidetään kolme kertaa. Niiden arvo on tullut entistä selvemäksi etätöiden lisääntyessä. Myös yksipäiväisiä yhteisen työn reflektointeja pidetään kuukausittain.